

PLA DE SOSTENIBILITAT

2024-25

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ.....	3
2. DIAGNÒSTIC INICIAL	4
2.1 Característiques del centre educatiu i de l'entorn	5
2.2 Característiques de les infraestructures, recursos i accions realitzades en diferents àmbits.	5
2.2.1 Energia.....	5
2.2.2 Residus.....	8
2.2.3 Aigua.....	12
2.2.4 Altres	13
2.3 Recerca de possibles sinèrgies.....	17
3. PLA D'ACCIÓ	18
4. DIFUSIÓ I COMUNICACIÓ.....	23
5. SEGUIMENT I AVALUACIÓ.....	23

1. INTRODUCCIÓ

El segle XXI s'enfronta a grans desafiaments, fruit de canvis socials, econòmics i mediambientals que, marcats per les polítiques europees, han de ser afrontats des de totes les esferes socials i públiques, i, per tant, també des dels centres educatius.

Els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) van ser creats el 25 de setembre de 2015 per l'Assemblea General de les Nacions Unides (ONU) per abordar aquests grans desafiaments i al seu full de ruta els centres educatius, com agents socialitzadors, hem de formar els futurs ciutadans cap a un desenvolupament social i sostenible.

En aquesta línia, la Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació, modificada per la nova llei educativa LOMLOE (Llei Orgànica 3/2020, de 29 de desembre), disposa tant al preàmbul com a l'article 2 que el sistema educatiu espanyol s'orientarà en la formació en el desenvolupament sostenible, reflectida en els continguts de les matèries i en el Projecte Educatiu de Centre.

A més, en la regulació de l'organització i el funcionament dels centres públics (article 82, Decret 252/2019) i les instruccions d'inici de curs 24-25 s'estableix que disposarem fins a finals d'aquest curs per a l'elaboració, amb la col·laboració de personal tècnic de l'Administració municipal, del Pla de Sostenibilitat amb informe favorable del Claustre i Consell Escolar.

No som un centre que partim de zero en tema de sostenibilitat. Durant el curs 2020-2021 professorat i alumnat compromés vam iniciar el projecte "L'Allusser Sostenible", projecte de sostenibilitat global en el marc dels Objectius de Desenvolupament Sostenible, on hi ha un compromís amb les persones i el medi ambient i que té com a objectiu principal la millora de la vida de les generacions presents i futures tenint en compte el planeta.

Des del 2020 fins a hui el projecte ha crescut a poc a poc i compta amb el suport, la participació i la col·laboració de tota la comunitat educativa i altres agents externs.

En el 2022 vam presentar "L'Allusser Sostenible" a la convocatòria de Projectes d'Innovació i Investigació Educativa Global Biennal i ens el van aprovar amb la màxima puntuació. Açò ens ha permés iniciar noves accions, millores pel centre, i consolidar iniciatives dins i fora del centre educatiu, impactant en el municipi de Mutxamel, tant el curs passat com aquest.

Així, seguint les indicacions de la LOMLOE i a partir de totes les accions i activitats acomplides durant els darrers cursos, l'IES L'Allusser presenta aquest document com el nostre Pla de Sostenibilitat, que implementarem el curs 25-26, dins del projecte l'Allusser Sostenible.

2. DIAGNÒSTIC INICIAL

Partim d'un anàlisi i diagnòstic inicial que ens permeta identificar les fortaleeses, punts febles i aspectes susceptibles de millora que presenta el nostre centre educatiu: infraestructures, usos, recursos, accions en matèria de sostenibilitat ja realitzades, etc.

L'equip directiu amb la comissió de l'Allusser Sostenible, procurant implicar l'alumnat tant com siga possible, elabora, coordina i supervisa la implementació del pla i fomenta la implicació de la comunitat educativa.

Entre les ferramentes que farem servir per a la realització d'aquest diagnòstic:

- Eco auditoria realitzada en maig 2021 i avaluada en 2021 i 2024. (ANNEX 1)
- Memòria del PEE 23-24
- Observació de les instal·lacions i protocols actuals

2.1 Característiques del centre educatiu i de l'entorn.

L'institut públic d'educació secundària, batxillerat i formació professional L'Allusser està situat en el municipi de Mutxamel, en la província d'Alacant, en la Comunitat Valenciana.

Aquesta localitat es caracteritza per haver experimentat un gran creixement en la seua població, arribant a duplicar-la en els últims 25 anys (de 13 267 persones en 1998 a 27 761 en 2024. Font: INE). Tradicionalment Mutxamel ha estat un poble dedicat a l'agricultura, on destaca la reconeguda "Tomata Muchamiel", però, en l'actualitat és el sector serveis el que predomina, suposant el 83,83% de les empreses, seguit del sector industrial.

L'any 2004 es va inaugurar el centre amb sols els 4 cursos de l'ESO, com a extensió de l'IES Mutxamel, i l'alumnat rebia les classes en barracons situats en una zona propera, darrere del CEIP Arbre Blanc. En un parell d'anys va passar a anomenar-se l'IES l'Allusser, però no és fins a l'any 2010 que es trasllada a l'edifici actual. Es troba en la part nord de la ciutat, prop de les zones industrials i urbanitzacions.

Actualment, L'Allusser té estudis tant d'ESO i Batxillerat que s'imparteixen pel matí, com de Formació Professional de la branca de jardineria i medi rural, des de la bàsica fins la superior, que s'imparteixen de vesprada. També disposa d'una aula d'educació específica (aula UECO), des del curs 23-24. En total, hi ha 587 alumnes que assisteixen diàriament al centre, 78 professores i professors, 1 administratiu, 2 conserges i 5 persones encarregades de la neteja. Les aules del centre són utilitzades també de vesprada per l'escola d'adults, l'escola oficial d'idiomes i tallers per a famílies. També es fan servir el gimnàs i les pistes esportives per a fer bàsquet, ioga i judo, dins de les activitats de les escoles esportives municipals.

2.2 Característiques de les infraestructures, recursos i accions realitzades en diferents àmbits.

2.2.1 Energia

Per a l'aplicació del Real Decret 390/2021 d'1 de juny, pel que s'aprova el procediment per a la certificació de l'eficiència energètica dels edificis, en juny del 24 una empresa contractada per l'administració, Bettergy <https://bettergy.es/>, va realitzar l'estudi i actualment estem a l'espera tant de l'informe d'avaluació com de la certificació d'eficiència energètica.

De moment, realitzarem un inventari de les infraestructures energètiques del centre educatiu:

- Instal·lació elèctrica:

Durant el curs 24-25 la companyia que subministra l'electricitat és CYE-ENERGÍA.

<https://cye-energia.com/energia-verde/> (ofereix el millor preu amb garanties que certifiquen que el subministrament és d'origen 100% renovable)

El centre disposa de l'assessorament d'un consultor energètic que cada curs revisa el contracte i proposa millores, canviant o no de companyia.

S'han substituït tubs per bombetes de baix consum en el corredor de baix, encara que en la majoria de les estàncies encara hi ha tubs fluorescents. També s'han substituït tubs fluorescents per tubs LED.

Utilitzem endolls amb temporalitzadors als endolls dels armaris de les tablets.

Factura total 2024: 17 608,50€ en electricitat

Respecte al consum s'agafarà de referència la factura del període del 30/11 al 31/12 que en el 2024 indica un consum total de 5 803 kwh (P1 2672kwh, P2 1356 kwh i P6 1775 kwh)

S'hi realitzen accions per a reduir el consum elèctric mitjançant la col·locació de cartelleria en totes les aules per recordar apagar els llums, projectors, ordinadors, altaveus, etc. Sent l'alumnat ecodilegat el responsable de supervisar-ho.

Per controlar el consum d'electricitat per a la il·luminació de les pistes esportives disposem d'un comptador d'energia instal·lat per l'Ajuntament que fa ús d'aquestes de vesprada i paga al centre una quantitat estimada d'aquest consum.

- Sistema de calefacció

El centre disposa d'una caldera alimentada per gasoil que subministra calefacció a l'edifici mitjançant radiadors en totes les aules i sales comuns.

Sistema fotovoltaic d'energia solar inutilitzat des de la inauguració del centre. La Conselleria és sabedora del problema però, fins ara no s'ha pogut solucionar. El manteniment per evitar riscos de legionel·la en la instal·lació del sistema d'aigua calenta suposa una despesa inútil pel centre.

La calefacció s'encén únicament en períodes curts de fred i en un horari determinat (7:00-10:00h) (els dies de més fred, fins a les 11:00h) Es tanquen portes i finestres per a reduir la despesa energètica de la calefacció i, per tant, la despesa en gasoil i l'empremta generada. Sols s'obrin 5 minuts per ventilar entre classe i classe, si cal.

Factura total combustible calefacció 2024: 3 420 € (GASOIL PETROALACANT)

- Sistema de refrigeració:

Aparells de climatització únicament en els despatxos de direcció, caporalia d'estudis i secretaria. En aules i resta de sales disposem de ventiladors de sostre.

- Grups de bombeig:

L'abastiment d'aigua potable i de rec es fa directament amb la pressió subministrada per la companyia d'aigües (3-4 bar). Per tant, no són necessaris grups de bombeig al centre educatiu.

Tan sols hi ha una bomba de baix cabal i potència baixa (10W) a la instal·lació de cultiu hidropònic.

- Sistema de producció d'aigua calenta sanitària:

A l'institut només hi ha aigua calenta a les dutxes de la casa del conserge, vestuaris i cantina, però no s'utilitzen.

- Envolupant tèrmic de l'edifici:

No hi ha. El departament d'agrària instal·la cobertes vegetals als terrats de l'edifici per tal de reduir la radiació solar.

A les aules de matemàtiques s'ha posat als vidres paper continu blanc per reduir la temperatura de les aules quan fa calor i també reduir la radiació solar que impedeix que l'alumnat pugui seure en la part esquerra de l'aula, especialment a les últimes hores del matí.

Propostes de millora:

- Realitzar accions de sensibilització com ara la celebració de "L'hora del planeta" de la WWF, l'últim divendres de març.
- Informar-nos sobre com formar part en noves edicions del "**programa ZERO, energia de proximitat**", per a la instal·lació de plaques fotovoltaïques o demanar pressupost i iniciar estudi sobre la viabilitat de que el propi centre faci la inversió necessària.
- Canvi de tubs fluorescents per bombetes de baix consum i/o tubs LED.

2.2.2 Residus

Els residus generats a l'IES es classifiquen segons el tipus per a procedir al seu reciclatge i/o reutilització:

- **Paper i cartró**

On?

En aules, departaments despatxos, secretaria, consergeria i sala de professorat.

Paràmetres de consum estimat per a 5 mesos:

Fotocòpies en blanc realitzades: 240 caixes + 5 caixes A3

Fotocòpies en reciclat realitzades: 120 caixes

Despeses en paper bany: 120 rotllos de paper bany i 120 rotllos de paper de mans

Com es recull i gestiona?

Es recull en caixes de cartró que quan estan plenes són buidades per l'alumnat i/o professorat en un punt de recollida conjunt que tenim junt a la cantina. En la sala de professorat també tenim un contenidor de paper. El servei de neteja buida aquests contenidors en els de paper i cartró que es troben fora del centre.

Com reduir el seu ús?

- Tant a les aules com en la sala de professorat hi ha una safata per a paper reutilitzable (escrit sols per una cara que puga fer-se servir)
- Comunicacions amb les famílies: Evitar, sempre que es puga, les circulars en paper, fent un major ús dels missatges per la Web Família, grup de difusió del centre, noves ferramentes online, etc.
- Implantació de Teams, OneDrive i altres ferramentes de Microsoft365 per a una comunicació més efectiva entre el professorat, compartir documents de centre, treballar col·laborativament, etc.

Com potenciar el reciclatge i la sensibilització de l'alumnat?

- Fomentar en les aules l'ús responsable dels fulls (no perdre les fotocòpies), sempre per les dues cares i amb finalitats educatives (no per a fer boles, avionets, etc.), així com, la manera de tirar-lo al contenidor (no en bola) i què poden tirar i què no.
- Reduir al màxim les fotocopies utilitzades per a les classes.
- Utilització de fulls bruts i cartró per a fer decoracions i altres.
- Reutilització de murals
- Ús de les caixes de fulls com a contenidors d'exàmens i contenidors del paper per a reciclar.
- Ús majoritari de fulls reciclats al centre.

Propostes de millora

- Fer seguiment del compliment del protocol de gestió de residus pels agents implicats (possible implicació de l'alumnat ecodilegat i possible reunió amb el servei de neteja)
- Buscar un contenidor millor pel punt únic de recollida de paper ubicat junt a la cantina.

- Possibilitat de contactar amb alguna empresa que pugui recollir el paper per a reciclar-lo.
- Treballar amb l'alumnat la petjada de carboni que generem amb el consum de paper.
- Ús de paper reciclat seca mà dels WC i en les bobines de paper de neteja.
- Allargar la vida útil dels llibres de text que estiguen en bon estat, així com dels llibres de lectura (proposant algun tipus de mercat d'intercanvi o compra de llibres de lectura de 2a mà)

• Residus orgànics

On?

Restes dels esmorzars en el pati durant els esplais i restes de poda generats per les tasques de la FP de jardineria.

Com es recull i gestiona?

Sols recollim els residus alimentaris en la sala de professorat en un contenidor perforat específic per a la recollida de matèria orgànica. La professora, Marina Anglés, s'encarrega de la compra i col·locació de les borses biodegradables i, quan estan plenes, el seu trasllat a la compostadora del centre.

Ja fa uns cinc anys el centre participa en el projecte "Compost" del consorci Terra, gràcies al qual disposa d'una compostadora que s'utilitza bàsicament pels residus de poda. Raúl, professor d'FP, junt amb l'alumnat, s'encarrega de la correcta utilització de la compostadora i porta a terme la producció del compost.

Com potenciar el reciclatge i la sensibilització de l'alumnat?

- El compost generat s'utilitza com adob per plantar en les classes de la FP.
- Xarrades del consorci Terra sobre el procés de producció i la importància del compost i com utilitzar correctament la compostadora, destinades al grup de la FP que porta el projecte i l'alumnat eco delegat que és el responsable de contar-ho al seu grup.
- PPT sobre el compost per ser treballat en classe (tutoria o qualsevol altra matèria).

Propostes de millora

- Buscar la manera de separar i recollir la matèria orgànica generada en els esmorzars de l'alumnat.

• Envasos

On?

En el pati i sala de professorat.

Com es recull i gestiona?

Des del curs 23-24 el centre disposa de huit punts, doble paperera d'envasos i restes, repartits per les pistes, pati empedrat i terrassa de batxillerat. En la sala de professorat també tenim un contenidor d'envasos. El servei de neteja recull els residus d'aquest contenidor i les papereres

dels diversos patis de forma selectiva i després els buida en els corresponents que es troben fora del centre.

Com reduir els envasos?

- Projecte Esmorzars Residu Zero (Teachers for Future)
- Elaboració i venda de porta entrepans reutilitzables elaborats per l'alumnat de 3r d'ESO des de l'assignatura d'emprenedoria, departament d'economia.
- Màquina de café a la sala de professorat amb sensor per detectar la tassa i així estalviar l'ús de gots.

Com potenciar el reciclatge i la sensibilització de l'alumnat?

- Dia de l'esmorzar sostenible
- Elaboració i venda d'entrepans reutilitzables
- PPT sobre la correcta separació dels residus (tutoria o qualsevol altra matèria)

Propostes de millora

- Buscar alternatives a les màquines de "vending".
- Fomentar l'alimentació saludable que implica, a la vegada, una alimentació més sostenible i amb menys residus.
- Gestionar amb l'empresa de la màquina de café la NO dispensació de palets de plàstics als cafés.
- Campanyes per insistir en la correcta separació dels residus.
- Fer entrega d'una botella d'aigua reutilitzable per a tot l'alumnat de 1r ESO i nouvinguts

• Vidre

On?

En el centre educatiu no es generen residus de vidre, llevat d'algun dia puntual i en xicotetes quantitats.

Com es recull i gestiona?

Professorat ha de dipositar-lo en el contenidor de vidre de fora del centre.

• Cartutxos de tinta i restes de tòners

On?

Impressores de secretaria, algun departament i despatxos. Fotocopiadores de consergeria i sala de professorat.

Com es recull i gestiona?

Tenim una empresa anomenada "Tragatóner" que previ avís recull les caixes ubicades en secretaria i consergeria on depositem els cartutxos de tinta i tòners gastats.

Com reduir els residus. Propostes de millora:

- Evitar, sempre que es pugui, les circulars en paper, fent un major ús dels missatges per la Web Família, grup de difusió del centre, noves ferramentes online, etc.

- Reduir al màxim les fotocòpies utilitzades en classe fent servir les plataformes digitals com AULES.

- **Piles**

On?

Rel·lotges de les aules, micròfons, càmera de fotos, aparells de so, etc. Projectes de tecnologia.

Com es recull i gestiona?

Contenidor de piles, gestionat per l'Ajuntament, ubicat en el rebedor del centre.

Com potenciar el reciclatge i la sensibilització de l'alumnat?

Eixida de l'alumnat ecoidelegat a l'eco parc de Mutxamel

- **Documentació sensible**

On?

Departaments, despatxos i secretaria.

Com es recull i gestiona?

Cada persona ho deposita en les caixes específiques ubicades en secretaria. Quan aquestes estan plenes l'empresa A15 les recull per a la seua destrucció líquida. (segura i reciclada al 100%)

Propostes de millora

- Informar el Claustre de la funció d'aquestes caixes.
- Ús correcte d'aquestes caixes: Sols dipositar documentació sensible i fer-ho de manera que ocupe el mínim volum possible.

- **Productes peril·losos del laboratori**

On?

Laboratoris de física, química i biologia.

Com es recull i gestiona?

Al centre es fa poc ús de substàncies tòxiques i els residus generats estan en concentracions molt diluïdes. En moltes ocasions les pràctiques es realitzen amb material de supermercat. No tenim cap dels productes tòxics llistats com a més peril·losos i algun dels que hi ha, no tan peril·lós, era dotació del material de Conselleria. Es considera que hauria de ser aquesta qui s'encarregara de recollir-los, ja que qualsevol empresa que vulguem contractar per eliminar estos productes ens demana un mínim en la quantitat de producte.

A més, per fer una gestió correcta, necessitem recipients especials per cadascun dels tipus de residu: àcids, bases, sals, metalls, ...

Com reduir els residus

S'aprofiten reactius preparats en una pràctica per fer la següent (per exemple, quan fem una dissolució, amb alumnat de batxillerat, s'aprofita per fer una reacció química després)

Com potenciar el reciclatge i la sensibilització de l'alumnat?

Pràctica amb l'alumnat sobre les normes de seguretat de les tasques de laboratori.

Propostes de millora

- Fer un inventari nou (està fet del curs 2015-16) per veure si cal desfer-se d'alguns reactius i, amb coordinació dels departaments de Física i Química i Biologia, traure el número NIMA i cridar alguna empresa perquè vingi a emportar-se'ls.
- Comprar armaris nous per a poder reorganitzar millor els productes.

• Residus generats pel servei de neteja

L'empresa adjudicatària del contracte té l'obligació de gestionar de manera responsable la recollida selectiva dels residus generats per les pròpies activitats durant l'execució del contracte. Açò inclou la retirada d'envolcalls i envasos buits que han de dipositar en els contenidors adequats o, al seu cas, traslladats a un punt net o un altre sistema autoritzat de gestió de residus.

Propostes de millora

- Sol·licitar a l'empresa adjudicatària, SERVEO, la utilització de detergents ecològics.

2.2.3 Aigua

Consum

En el centre s'utilitza aigua als banys, vestidors, laboratoris, aules de plàstica, cantina, aula UECO, jardins i fonts del pati.

Aixetes temporitzades

Factura aigua 2024: 7 892€

Respecte al consum s'agafarà de referència la factura del període del 02-01-2025 al 03-02-2025 que indica un consum total de 210 m³.

- Mesures de gestió sostenible de l'aigua que s'apliquen

L'ús d'aigua potable és racional al centre educatiu, gràcies a la instal·lació d'aixetes temporitzades als punts de consum públics i al seu bon estat de conservació.

- Iniciatives de sensibilització

Recordar l'alumnat i professorat que si es detecta una fuga d'aigua, s'ha d'avisar el servei de manteniment per la seua reparació.

- Propostes de millora

El reg de les zones verdes s'efectua amb aigua potable, perquè és l'única font disponible. Estaria bé que el municipi establira una xarxa de rec de zones verdes amb aigua regenerada procedent de la depuradora i que el centre educatiu poguera gaudir d'aquest subministrament.

2.2.4 Altres

- **Naturalització del centre educatiu. Paràmetres de jardineria i zones verdes.**

Hi ha zones enjardinades al voltant de les edificacions, previstes al projecte de construcció del centre educatiu, com ara els patis interiors, la vora de les pistes esportives, la vora de la tanca. Als patis s'ha afegit una quantitat de vegetació cultivada en contenidors. També hi ha plantes en macetes a les antigues papereres i s'instal·laran més a la vora de les pistes.

Els jardins tenen diversos elements de la natura per a l'educació i l'observació. Hi ha una col·lecció de plantes hortícoles de temporada a l'hort situat al carrer Jaume II, i de plantes ornamentals a la cantonada entre el carrer Tirant lo Blanc i el carrer del Braçal de Murteretes. Els arbres més destacats són tipuanes, ficus i un pi blanc. Als peus de la tanca del carrer del Braçal de Murteretes està previst plantar trepadores de diverses espècies i entre les tipuanes de l'alineació intercal·lar arbres fruiters.

Les zones enjardinades es reguen amb aigua de boca i si fora possible es faria amb aigua reutilitzada. S'utilitza pel reg sistemes de degoteig de baix consum.

Al voltant del **dia de l'arbre**, l'alumnat i professorat de jardineria ensenya l'alumnat de 1rESO a plantar arbres o diversos tipus de plantes en l'interior del centre o en una zona que tenim entre l'institut i el CEIP Arbre Blanc.

Amb fons del PIIE L'Allusser Sostenible es preveu:

- Comprar mobiliari per a reformar i fer més accessible a l'alumnat la zona verda que hi ha entre les dues pistes, i altres zones del centre.
- Elaborar testos grans per plantar trepadores que facen ombra en les aules a la franja entre les pistes i l'aulari.
- Col·locar cases nius per avió comú i rats penats, ja que són predadors de certes plagues de les plantes.

- **Mobilitat sostenible de la comunitat educativa**

Aproximadament el 21% de l'alumnat utilitza el transport escolar subvencionat per la generalitat. Resultats sobre la petjada de carboni realitzada fa uns anys. (ANNEX2)

Scaperoom **"La hora de oro"** (Ajuntament i DGT), activitat destinada a l'alumnat de 1rBat)

Bici escola (Ajuntament i DGT), activitat destinada a l'alumnat de 3rESO

Porta bicis instal·lats junt a la porta d'entrada de l'edifici principal.

- **Accessibilitat bàsica dins del centre**

El centre té ascensor, no existeixen barreres arquitectòniques i qualsevol itinerari és accessible per a tothom.

Sols tenir en compte que el corredor principal que parteix de consergeria queda molt estret perquè les seues dimensions són insuficients per a la correcta utilització de les taquilles i el pas de l'alumnat en els canvis de classe.

- **Els ODS**

Cartelleria en les aules

Els ODS en les programacions didàctiques dels departaments i en totes les activitats de centre.

Corredor dels ODS amb, a banda de cartelleria tenim, l'activitat "Què hi puc fer jo?"

- **Accions i iniciatives relacionades amb el desenvolupament sostenible i la cura del medi ambient.**

PIIE global bianual (23-24 i 24-25) " **L'Allusser sostenible**", que va suposar la implicació de pràcticament la totalitat del Claustre, la creació de la figura de la Coordinadora del projecte, ara Coordinadora de Sostenibilitat, va promoure moltes iniciatives que ara perduren i formen part del funcionament del centre i d'aquest pla de sostenibilitat.

Programa Teachers for future: **Patis Residu Zero**

Tenda d'intercanvi de roba de 2a mà: "**LA RESISTIENDA**" (des del 22-23)

Projecte "**ENGANXA'T**" (ANNEX 3)

Fira del medi ambient

Creació d'una nova secció a la biblioteca sobre Sostenibilitat i adquisició de nombrosos llibres, gràcies al PIIE.

Creació del "**Racó Sostenible**". Zona del rebedor on es realitzen reunions, activitats diverses i a més serveix de punt d'informació i difusió.

Incorporació en les agendes del professorat del "Decàleg docent de pràctiques sostenibles a l'institut" (ANNEX 4)

Realització de projectes ERASMUS+ amb temàtiques mediambientals com "Save the Earth to be here tomorrow" o "Water and sustainability"

Participació en la Xarxa2030

Adhesió a l'EAR (Educació Ambiental en Ruta), la xarxa d'entitats de la Comunitat Valenciana que pertany al Centre d'Educació Ambiental (CEACV) de la Generalitat Valenciana. (ANNEX 5)

Plantació d'arbres per compensar la petjada ecològica.

Activitats extraescolars amb contacte directe amb la natura (senderismes en paratges naturals en tots els nivells)

- **Manteniment de les infraestructures**

Durant l'estiu en el centre es fan tasques de manteniment a les aules com pintar, reparar i/o substituir mobiliari, avaluar i substituir o reparar aparells tecnològics que no funcionen correctament, etc.

2.3 Recerca de possibles sinèrgies

- Col·laboració amb la Casa de la Joventut de Mutxamel en diverses accions com la presentació i muntatge de “LA RESISTENDIA” al poble de Mutxamel.
- Participació de l’AMPA en les activitats abans citades i d’altres proposades per elles com la recollida de brossa en la platja “1m² del projecte Libera “
- Targetes nadalenques amb materials reciclats per als avis i àvies de la residència de la 3a edat “El Pilar”
- “Proyecto Lázaró”
- Esdeveniments solidaris amb l’objectiu de recaptar fons per a diverses causes com: Campanya “€ solidari” i venda de flors de nadal per a l’IES Salvador Gadea d’Aldaia. Gala solidària (per a la casa d’acollida “SOMLLAR” en 2023 i per a centres afectats per la DANA en 2024)
Carrera solidària pel càncer infantil (ASPANION)
- Altres activitats proposades per la regidoria de medi ambient de l’Ajuntament de Mutxamel:
Dia de l’arbre. L’FP col·labora en la plantació d’arbres en les escoles del municipi.
Taller sobre el canvi climàtic, destinat a 2n d’ESO.
Senderisme “Bec de l’àguila”, destinat a 1r d’ESO

Propostes:

- Organitzar col·laboració amb “Alicante Gastronómica”

3. PLA D'ACCIÓ

A partir del diagnòstic inicial, identifiquem les necessitats del centre i establim objectius de millora que aborden aquestes necessitats. Per abastar aquests objectius proposem actuacions ben definides:

- Descripció
- Responsables
- Recursos materials, econòmics i personals
- Termini per a la consecució de l'acció
- Indicadors de seguiment

A més, per a portar-ho a terme, requerim de la implicació de diversos membres de la comunitat educativa:

- **Comité de l'Allusser Sostenible:**
Format per la persona coordinadora de sostenibilitat del centre i un grupet de professors i professores que es reuneixen periòdicament per programar, avaluar i mobilitzar a la resta d'implicats.
- **Alumnat ecodelegat: (ANNEX 6)**
Dos representants per classe que a l'inici de curs es presenten voluntàriament i són escollits pels seus companys. Participen en reunions trimestrals i són els responsables de trasbalsar la informació al seu grup, a més de vigilar per l'estalvi energètic (que tots quede apagat) i la correcta separació dels residus, tant en classe com en el pati. A més, participen activament en les diverses iniciatives que es proposen al llarg del curs.
- **Professorat ecotutor: (ANNEX 7)**
Cada grup d'alumnes tindrà un professor/a que farà de tutor/a del grup en tot allò relacionat amb el medi ambient i la sostenibilitat, fent equip i donant suport al ecodelegats. S'intenta que siga una persona diferent del tutor/a del grup, per a no carregar a aquest/a amb més tasques.
- **AMPA**
Enllaç Centre-Família. Col·labora i promou la participació de les famílies en les iniciatives proposades.
- **Conserges i equip de neteja**
Són una peça clau en aquest pla en quant a la separació dels residus, bona gestió del material de centre (reciclar i reutilitzar), etc.
- **Secretaria del centre**
Gestiona les compres de material de forma responsable i sostenible acorde a les propostes del pla de sostenibilitat del centre.
- **Equip Directiu, que dona suport al projecte i Claustre, que s'implica i participa de la filosofia de la sostenibilitat** (en les propostes pedagògiques, programacions d'aula, treball diari en classe i sent exemple per a l'alumnat), i en totes les iniciatives proposades pel comité.

OBJECTIU	ACTUACIÓ	RESPONSA BLES	RECURSOS	TEMPORA LITZACIÓ	INDICADORS	
Conscienciar l'alumnat i fer-lo partícip del canvi a un Allusser més sostenible.	Informar l'alumnat mitjançant vídeos, xarrades, infografies i presentacions sobre el reciclatge, la separació de residus i el compostatge.	Professorat ecotutor, tutors/es i/o professorat voluntari	Presentació "Com reciclem al nostre centre" Xarrada sobre el compost del Consorci Terra i altres materials audiovisuals de conscienciació	1r trimestre	Número de grups que ho han treballat.	
					Número de sessions totals dedicades.	
	Crear una Comissió de l'Allusser Sostenible integrat per professorat voluntari (poden ser ecotutors o no) i alumnat de cada grup i nivell educatiu	Persona coordinadora del Comité de l'Allusser Sostenible	Merchandising (polseres, xapes, etc.) Participació de la direcció del centre en l'acte de nomenament. "Racó Sostenible", lloc per a la realització de les reunions.	Acte de nomenament: 1r trimestre Mínim una reunió per trimestre	Número de reunions i accions realitzades	
	Realitzar xicotetes investigacions sobre diferents temes com la petjada de carboni que provoquem amb les nostres accions, l'impacte de la moda ràpida, la quantitat de residus que generem a l'institut, contaminació acústica, el coltan, etc.	Professorat voluntari		Curs escolar	Número de treballs d'investigació realitzats	
	Reducir el rebuig alimentari Fomentar l'alimentació saludable que implica, a la vegada, una alimentació més sostenible i amb menys residus.	Comunitat educativa	Implicació de les famílies i professorat voluntari Dia de l'esmorzar Sostenible (cartelleria i merchandising) Campanyes al llarg del curs (1r esplai de dilluns en el Racó Sostenible)	Curs escolar	Núm. de participants en el dia de l'esmorzar sostenible.	
					Número de persones que porten habitualment esmorzar sostenible	
					Valoració de l'equip de neteja	
	Portar a terme projectes d'emprenedoria Social i Sostenible	Departament d'economia, FP i altres	Materials per a la confecció dels porta entrepans reutilitzables Materials per a "La Resistienda" Materials per a la confecció de centres florals per a Nadal Altres	Curs escolar	Número de projectes realitzats	
	Realitzar accions de sensibilització: - "L'hora del planeta" de la WWF, l'últim divendres de març.	Comité de L'Allusser Sostenible i		Curs escolar	Número d'accions de sensibilització realitzades:	

	- Apaga el que encens. - Campanyes per insistir en la correcta separació de residus	professorat voluntari				
	Crear catàleg de biodiversitat del centre (possible cartellera de plantes i animals)	Professorat FP	Materials necessaris per a la creació de cartellera o suport per a l'elaboració del catàleg.	Diversos cursos escolars	Número d'espècies catalogades.	
Aconseguir ser un centre més sostenible	Aconseguir que tota la comunitat educativa separe correctament els residus en el centre educatiu i fer seguiment del compliment del protocol de gestió de residus pels agents implicats.	Comunitat educativa ----- Alumnat ecodelegat ----- Possibilitat de contactar amb alguna empresa que pugui recollir el paper per a reciclar-lo.	Protocol de gestió dels residus Contenidors adjacents (buscar un contenidor millor pel punt únic de recollida de paper ubicat junt a la cantina) Persones responsables de portar a terme el protocol en totes les seues fases.	Curs escolar	Valoració servei de neteja	
					Aconseguir o NA	
	Separar i recollir la matèria orgànica generada en els esmorzars de l'alumnat.	Comunitat educativa	Protocol de gestió dels residus Contenidors adjacents (buscar un contenidor millor pel punt únic de recollida de paper ubicat junt a la cantina) Persones responsables de portar a terme el protocol en totes les seues fases.	Curs escolar	Valoració servei de neteja	
					Aconseguir o NA	
	Reduir l'ús de paper blanc al mínim i utilitzar habitualment paper reciclat	Secretari del centre Claustre	Paper reciclat	Curs escolar	Comparació de les quantitats de paper blanc i paper reciclat comprades	
	Reduir l'ús de materials no reutilitzables en l'esmorzar diari (paper Albal, envasos....) Buscar alternatives a les màquines de "vending" Gestionar amb l'empresa de la màquina de café la NO dispensació de palets de plàstics als cafés.	Comunitat educativa ----- Equip directiu ----- Comité de l'Allusser Sostenible -----		Curs escolar	Valoració de l'equip de neteja	
					Aconseguir o NA	
					Aconseguir o NA	

	Fer entrega d'una botella d'aigua reutilitzable per a tot l'alumnat de 1r ESO i nouvinguts	AMPA			Aconseguit o NA	
	Potenciar l'ús del transport sostenible entre la comunitat educativa	Comunitat educativa		Curs escolar	Número d'accions portades a terme	
					Aconseguit o NA	
	Reutilitzar més els materials que tenim al centre educatiu	Claustre	Safates de cartró per a fulls reutilitzables en les aules Espai on guardar murals i altres materials que es puguin reutilitzar	Curs escolar	Comparativa Del material escolar comprat respecte a anys anteriors	
	Incorporar productes reciclats i ecològics en el centre educatiu, com materials d'escriptura recarregables, paper secamans i de neteja reciclat, etc.	Secretari		Curs escolar	Número de productes que s'han substituït per altres reciclats o més sostenibles	
	Aconseguir un centre educatiu més verd i amb més ombres	Comunitat educativa, especialment la de FP	Materials de jardineria Altres materials per fer ombra (com els utilitzats al projecte Enganxa't) "Toldos", mobiliari de jardí...	Curs escolars	Número de projectes posats en marxa amb aquesta finalitat.	
	Prendre mesures per compensar la petjada ecològica.	Comunitat educativa	Plantes i arbres		Número d'accions portades a terme	
Crear aliances entre els distints agents implicats en el pla	Iniciar accions per al canvi a una energia més sostenible.	Direcció		Curs escolar	Número de canvis portats a terme	
	Realitzar activitats conjuntes amb altres institucions públiques i privades en matèria de sostenibilitat	Claustre AMPA		Curs escolar	Núm. d'activitats realitzades	
	Potenciar i facilitar la participació de les famílies en l'educació mediambiental de l'alumnat	Tutors/es Claustre AMPA		Curs escolar	Núm. de famílies que responen a les propostes presentades (%)	
	Donar visibilitat a l'AMPA del centre i organitzar activitats conjuntament	Tutors/es Claustre AMPA		Curs escolar	Núm. d'activitats realitzades	
	Potenciar i facilitar la participació del personal de neteja en la presa de decisions i seguiment del protocol de gestió de residus del centre	Direcció Personal de neteja	Nous contenidors Productes ecològics	Curs escolar	Reunions realitzades	
					Número de millores i canvis realitzats	

	Collaborar econòmicament i/o mitjançant la realització d'activitats amb entitats de caràcter social i solidari del nostre entorn	Direcció Claustre		Curs escolars	Núm. d'iniciatives realitzades	
Integrar la sostenibilitat i l'educació mediambiental en els processos d'ensenyament i aprenentatge	Realitzar activitats des dels diferents departaments, o de manera interdisciplinària, que tracten temàtiques de sostenibilitat i mediambient.	Departaments didàctics		Curs escolar	Núm. de departaments que ho han treballat des de les seues matèries.	
					Núm. total d'activitats mediambientals realitzades.	
	Implementar estratègies didàctiques i metodologies actives que afavorisquen els aprenentatges significatius, la col·laboració i la utilització responsable dels recursos.	Departaments didàctics		Curs escolar	Núm. de departaments que fan servir metodologies actives.	
					Núm. total d'activitats portades a terme amb metodologies actives.	
	Introduir els ODS en el procés d'ensenyament-aprenentatge.	Departaments didàctics		Curs escolar	Núm. de departaments que tenen presents els ODS en les seues activitats de classe.	
					Núm. total d'activitats que inclouen els ODS.	
	Promoure un institut més inclusiu, pacífic, just, igualitari i integrador.	Departaments didàctics		Curs escolar	Núm. de departaments que treballen aquests valors.	
					Núm. total d'activitats que treballen aquests valors.	

4. DIFUSSIÓ I COMUNICACIÓ

El pla de sostenibilitat de recursos, eficiència energètica i residus podrà consultar-se en la web del centre, després de ser aprovat pel Claustre i el Consell escolar.

A més, ha de tenir-se en compte per a l'elaboració de les propostes pedagògiques i programacions d'aula de cada departament didàctic.

5. SEGUIMENT I AVALUACIÓ

Finalitzat el curs escolar, mitjançant els indicadors especificats per a cadascuna de les accions plantejades en el pla d'acció (punt 3 del document), els agents implicats, de manera individual i posteriorment de manera conjunta, avaluaran el grau d'acompliment de les accions planificades i proposaran canvis, adaptacions i millores en funció dels resultats.

Es tracta d'un document viu que s'actualitzarà conforme assolim objectius i/o hi haja canvis en la normativa.

ANNEX 1

ECOAUDITORIA ESCOLAR

	PRIMERA ECOAUDITORIA			SEGONA ECOAUDITORIA			TERCERA ECOAUDITORIA		
DATA	Maig 2021			Maig 2024			Maig 2025		
PARÀMETRES DE CENTRE	SI	NO	E.P.	SI	NO	E.P.	SI	NO	E.P.
Hi ha la figura de "coordinador/a de sostenibilitat".		X		X					
Hi ha un sistema integral de recollida selectiva de residus al centre.		X				X			
Hi ha un sistema de recollida selectiva de paper.		X		X					
Hi ha un sistema de recollida selectiva de bateries, piles i piles de botó.	X			X					
S'informa dels llocs de recollida de piles, mòbils, bombetes i tubs fluorescents, així com consols i altres petits aparells elèctrics.		X		X					
Hi ha un sistema de recollida selectiva d'envasos i embalatges.		X		X					
La calefacció funciona amb algun tipus d'energia generada per renovables.		X			X				
L'edifici està ben aïllat evitant la pèrdua d'energia.		X				X			
Els materials d'escriptura són recarregables o ecològics.		X				X			
El paper que s'utilitza al centre és reciclat.		X		X					
El paper que es fa servir és ECF o TCF*.		X		X					
Es prenen mesures per compensar la petjada ecològica.		X		X					

PARÀMETRES DE CONSUM	SI	NO	E.P.	SI	NO	E.P.	SI	NO	E.P.
Xifra de fotocòpies.									
Despesa energètica (indicar mesura emprada).									
Despesa d'aigua.									
Despesa en paper de neteja.									
PARÀMETRES DE JARDINERIA I ZONES VERDES	SI	NO	E.P.	SI	NO	E.P.	SI	NO	E.P.
El centre disposa d'una zona d'aparcament per a bicicletes.	X			X					
Hi ha zones enjardinades.			X	X					
Les zones enjardinades es reguen amb aigua reutilitzada.		X				X			
S'utilitzen per al reg sistema de degoteig de baix consum?									
Els jardins tenen diversos elements de la natura per a l'educació i l'observació.		X		X					
Hi ha hort escolar.		X		X					
PARÀMETRES DE CLASSE	SI	NO	E.P.	SI	NO	E.P.	SI	NO	E.P.
Es fan activitats en contacte directe amb la natura.	X			X					
Es duen a terme activitats en relació amb associacions o ONG que promouen la natura i la defensen.		X		X					
Els alumnes treballen en relació amb l'entorn i la realitat social que els envolta.			X	X					
Els alumnes i les alumnes reben informació sobre notícies ambientals.		X				X			

Els alumnes participen en activitats de conscienciació ambiental.		X		X					
S'incita a la reducció de residus als dinars o berenars que es porten al centre escolar. RRO		X		X					
Els alumnes reben informació sobre hàbits en pro de la sostenibilitat.		X		X					
PARÀMETRES REFERITS A L'ADMINISTRACIÓ	SI	NO	E.P.	SI	NO	E.P.	SI	NO	E.P.
El centre escolar compta amb camins escolars segurs (en cas afirmatiu indicar percentatge d'alumnes que el fa servir).		X				X			
El centre escolar compta amb transport públic (en cas afirmatiu indicar percentatge d'alumnes que l'utilitza).		X			X				
El centre escolar sol·licita a les administracions competents l'ús de subministrament de detergents ecològics.		X				X			

* En el paper ECF, Elementary Chlorine Free, "lliure de clor elemental", no s'ha utilitzat clor gas, però sí diòxid de clor, per al blanquejat de la pasta. En el blanqueig del paper "totalment lliure de clor" (TCF, Totally Chlorine Free) s'utilitzen alternatives com l'oxigen o l'ozó, eliminant-se per complet l'ús del clor. Aquest paper és ecològic però no reciclable.

Ecoauditoria escolar is licensed under
a **Creative Commons Reconocimiento-
NoComercial 4.0 Internacional License.**

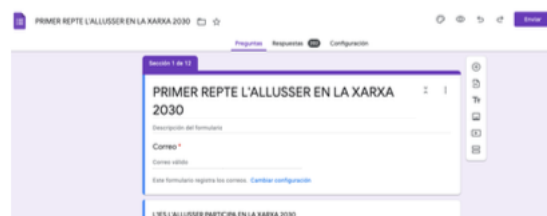
ANNEX 2

1. Calculem la **petjada de carboni*** produïda pel nostre centre educatiu en els desplaçaments al centre.

*La **petjada de carboni** és la totalitat de gasos d'efecte hivernacle que generem.

1a. Llancem una enquesta a tota la comunitat educativa per a recollir les dades necessàries.

1b. Completem el quadre:

Mitjà de transport	Quilòmetres totals (Km)	Factor de conversió (gCO ₂ /km)	Resultat (gCO ₂)
Turisme gasolina	398,2	196,3	78166,66
Turisme dièsel	494,1	184,7	91260,27
Turisme híbrid	49	97,1	4757,9
Turisme elèctric	20	58	1160
Bus	277,1	73,34	20322,514
Ciclomotor	6	59,56	357,36
A Peu	127,1	0	0
En bici	19	0	0
TOTAL			196024,704

Entre els 200 participants en l'enquesta produïm, amb els nostres desplaçaments en un dia al centre, aproximadament uns **200kg de CO₂**.

Estimada la població educativa en 560 membres, entre alumnat, professorat i personal d'administració i serveis, el total seria d'uns **560kg de CO₂/dia**

2. Quants arbres hem de plantar per a compensar aquesta petjada de carboni?

2a. 150kg de CO₂ es compensen al llarg de 10 anys amb l'acció de 5 pins "pinus halepensis". Per a compensar els 560kg de CO₂

(posa en pràctica la teua competència matemàtica...)

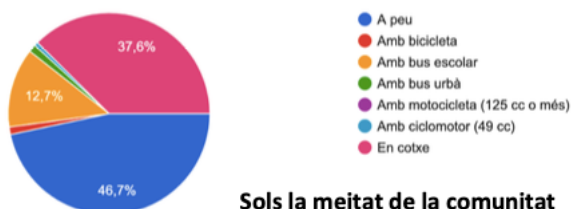
hem de plantar 19 pins per cada dia de classe i cuidar-los durant 10 anys.

2b. I si volem compensar els desplaçaments de tot un curs escolar?

Com el curs escolar té 175 dies, caldria plantar $175 \cdot 19 =$

3325 pins/curs

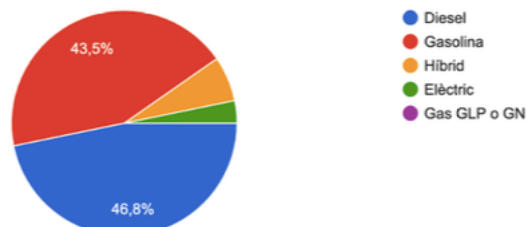
Mitjà de transport utilitzat

Sols la meitat de la comunitat Educativa és responsable d'aquesta petjada de CO₂.

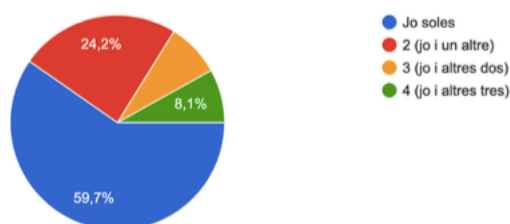
Per què no augmentem els sectors circulars blau i vermell?

Què tipus de cotxe tenim?

Hem de canviar les coses!!

Compartim cotxe?

Podem millorar-ho?

Què podem fer per a reduir aquesta petjada de CO₂ ?

ANNEX 3

PROJECTE ENGANXA'T

Un projecte de ganxet de L'Allusser Sostenible teixit per la comunitat educativa de l'IES L'Allusser de Mutxamel.

El curs 2024-2025 comencem un nou projecte col·laboratiu a l'institut que consisteix en teixir estructures de ganxet per tal de crear ombres al pati.

Ho farem en diferents matèries com ara l'Àmbit pràctic de 3r de PDC amb la professora Isabel Aparicio i també, durant els esplais mitjançant els tallers ENGANXA'T dels Patis Actius. Tot amb la col·laboració de Lucía Ibáñez, exalumna del centre, arquitecta i creadora de @arquitecturatejida.

Els objectius d'ENGANXA'T són els següents:

1. Crear espais més frescos, colorits i amb més ombres al pati.
2. Desenvolupar la creativitat, la cooperació i el treball en equip.
3. Incorporar l'aprenentatge servei com a metodologia educativa.
4. Fomentar el benestar emocional, la inclusió, la igualtat i la convivència escolar.
5. Desenvolupar diferents habilitats personals i socials.
6. Enfortir la relació i la col·laboració entre diferents membres de la comunitat educativa i local.

ENGANXA'T no és només un projecte artístic o funcional, sinó també social. La participació d'una exalumna arquitecta simbolitza com els vincles amb l'institut poden perdurar i generar projectes de col·laboració que impacten tota la comunitat. Aquest objectiu se centra a enfortir les relacions interpersonals entre alumnat, professorat i amb les famílies, creant un ambient inclusiu i de suport mutu. En treballar plegats en una activitat pràctica, s'afavoreix la comunicació intergeneracional i el sentiment de pertinença al centre i a la localitat de Mutxamel.

DECÀLEG DOCENT DE PRÀCTIQUES SOSTENIBLES A L'INSTITUT

APAGA APAGA ORDINADOR, PROJECTOR, TELEVISIÓ, ALTAVEUS, LLUMS, VENTILADORS... SEMPRE EN EIXIR DE L'AULA	PAPER RECICLAT UTILITZA PAPER RECICLAT DE MANERA HABITUAL
EXEMPLE SÉ EXEMPLE PER AL TEU ALUMNAT	SEPARA SEPARA ELS RESIDUS CORRECTAMENT: PAPER, RESTES, ENVASOS I COMPOST
ESMORZAR SOSTENIBLE PORTA UN ESMORZAR SALUDABLE, SENSE PLÀSTICS D'UN SOL ÚS I UNA AMPOLLA REUTILITZABLE	REUTILITZA REUTILITZA ELS MATERIALS TOT EL QUE PUGUES: FULLS, CARTOLINES, FUNDES DE PLÀSTIC...
MÉS DIGITAL INTENTA UTILITZAR MENYS PAPER I UTILITZAR MÉS EL DIGITAL	PARTICIPA PARTICIPA I PROPOSA ACCIONS I MILLORES DE SOSTENIBILITAT
INCORPORA INCORPORA L'ALLUSSER SOSTENIBLE EN LES TEUES PROPOSTES PEDAGÒGIQUES, PROGRAMACIONS D'AULA I ACTIVITATS	COCO COMPRA DE MANERA CONSCIENT I RESPECTUOSA AMB EL MEDI AMBIENT: PRÒXIM, ECOLÒGIC, COMERÇ JUST, RECICLAT, REUTILITZAT, REACONDICIONAT...

ANNEX 5

EEAR

**Educació
Ambiental
en Ruta**

Nº 264

Nombre **L'Allusser**

Municipi **Mutxamel (Alacant)**

L'Allusser

Coneix i es mostra d'acord amb els plantejaments, objectius i línies d'acció establits en el document de l'EEAR - Educació Ambiental en Ruta-, fruit d'un ampli treball col·lectiu i participatiu.

També manifesta que es compromet a treballar en tots els àmbits al seu abast per a desenvolupar i engegar accions que permeten la consecució dels objectius d'aquest document, i a contribuir amb compromisos al Pla d'acció que s'ha d'executar per a la implementació de l'EEAR, posant els mitjans necessaris.

Aquest document el reconeix com a entitat adherida a l'EEAR i, per deixar-ne constància amb caràcter general, s'expedeix aquest document d'adhesió.

**Firmat per Jorge Blanco Coll, el
13/09/2024 12:17:26
Càrrec: Director General de Calidad y
Educación Ambiental**

**Director General de Qualitat i Educació Ambiental
Sagunt**

**GENERALITAT
VALENCIANA**

**CENTRE D'EDUCACIÓ
AMBIENTAL**
DE LA COMUNITAT VALENCIANA

FUNCIONS ECODELEGATS I ECODELEGADES

Ser embaixadors i embaixadores de L'Allusser Sostenible a l'institut i assistir a les reunions del Comit  d'Ecodelegats i Ecodelegades.

Informar i sensibilitzar mitjançant la realització d'activitats, xerrades, vídeos i cartelleria sobre bones pràctiques que ajude a conscienciar sobre la importància del reciclatge.

Fomentar la correcta separació i utilització de les papereres de reciclatge del centre.

Exposar suggeriments, mesures de millora i reclamacions en matèria mediambiental del grup que representen, i ser punt informatiu per aconsellar i resoldre dubtes sobre reciclatge i bones pràctiques al centre.

Fomentar una utilització sostenible del material, els recursos i les instal acions de l'institut (llums, ordinadors,  s de paper, estalvi de l'aigua...)

QUÈ HE DE FER COM A ECOTUTOR/A D'UN GRUP?

Soc la **persona de referència** dels ecodelegats i ecodelegades del grup, a qui han de consultar dubtes, proposar idees o comunicar incidències en matèria mediambiental.

Recorde, anime i acompanye, si cal, a les persones ecodelegades en les seues funcions d'informar, sensibilitzar i fomentar la correcta utilització de les papereres i l'ús sostenible de materials i instal·lacions del centre (llums, paper...).

Faig equip amb els ecodelegats/des del grup per portar a terme diverses **accions** al llarg del curs com per exemple el manifest per l'emergència climàtica, dia de l'esmorzar sostenible, etc.